

A Pécsi Ítéltábla a dr. Szikinger István ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe)felperesnek - az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya (ügyintéző: dr. Poronyi Györgyi jogtanácsos) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. rendű és a **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. szeptember 25. napján kelt 36.P.20.853/2011/20. számú ítélete ellen a felperes által 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, a Kúria Pkk.V.24.994/2012/2. számú kijelölő végzése alapján eljárva - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 15 napon belül 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az állam javára - az illetékes adóhatóság felhívására az ott írt módon és számlára - 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes 2002. év folyamán a felperesi üzletrészek, illetve vagyontárgyak átruházásáról az **A... sz-i** székhelyű gazdasági társaság többségi tulajdonában álló **A.H Kft**-vel folytatott tárgyalásokat.

2002. június 21. napján a felperes, mint eladó és az **A.H Kft.**, mint vevő adásvételi szerződést kötöttek, melyben a felperes a **K 000/4** helyrajzi szám alatti major művelési ágú ingatlanát a rajta lévő felépítményekkel az **A.H Kft.** részére 47.000.000 forint, valamint a felépítményeket terhelő 6.750.000 forint ÁFA vételárért értékesítette. Az **A.H Kft**-nek a vételárat 10 banki munkanapon belül kellett megfizetnie, fizetési kötelezettségének azonban felszólítás ellenére sem tett eleget.

A felperes, mint foglalkoztató a szerződés tárgyát képező ingatlanon működtetett fűrészüzem kapcsán a korábbiakban támogatásban részesült. A támogatási

megállapodásban vállalt foglalkoztatási kötelezettségének azonban nem tett eleget, a támogató engedélyét a támogatásban részesülő projekt alapját képező ingatlan elidegenítéséhez nem szerezte meg, melyre figyelemmel utóbb visszafizetési kötelezettsége keletkezett.

A felperes 2002. szeptember 30. napján a II. rendű alperes jogelődjénél, a N Bíróságon terjesztett elő az A.H Kft. I. rendű és az A... II. rendű alperesek ellen keresetet, melyben elsődlegesen kérte az A.H Kft. kötelezését 47.000.000 forint + ÁFA vételár, valamint a 2002. március 1. napjától a teljes vételár megfizetésének időpontjáig havi 225.000 forint használati díj megfizetésére. Kérte, hogy a bíróság a II. rendű alperes és a felperes között a „G-S Kft. adásvétele” tárgyában a szerződést 3.000.000 forint vételáron hozza létre. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az A... II. rendű alperes, mint uralkodó tag az ellenőrzött I. rendű alperesi társaság tartozásaiért korlátlan és teljes felelősséggel helytállni tartozik.

A N Bíróságon G.20.813/2002. számon indult perben (a továbbiakban: alapper) az A.H Kft. I. rendű alperes viszontkeresetet terjesztett elő, feltűnő értékaránytalanságra és megtévesztésre hivatkozással az adásvételi szerződést megtámadta. A viszontkereset folytán igazságügyi szakértő perbevonása is szükségessé vált, a szakértői vélemény tükrében az A.H Kft. feltűnő értékaránytalanságra alapított viszontkeresete alaptalannak bizonyult.

A per során mindvégig jelentős nehézséget okozott a sz-i székhelyű II. rendű alperes részére történő kézbesítés, a tértivevények nem érkeztek vissza megfelelő időben, a bíróság több esetben nemzetközi postai tudakozvány útján kényszerült tájékozódni a kézbesítés megtörténtéről.

A N Bíróság a 2004. május 6. napján tartott tárgyaláson 54. sorszám alatt hozott elsőfokú ítéletet, melyben az A.H Kft-t 47.000.000 forint + 675.000 forint ÁFA vételár megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a kereseti kérelmet, valamint a viszontkeresetet elutasította.

Az A.H Kft., az alapper I. rendű alperese 2004. július 8. napjától felszámolás alá került.

Az elsőfokú ítélet jelentősen sértette a felperes érdekeit, mert teljesítést reálisan csak az Avant a.s-től remélhetett. Így az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte jelen per I. rendű alperesét, a ..., hogy az elsőfokú ítéletet változtassa meg annak megállapításával, hogy az A... helytállni tartozik az A.H Kft. tartozásaiért.

A felterjesztésre 2004. december 13. napján került sor. Az I. rendű alperes az iratokat az első felterjesztést követően az ÁFÁ-val kapcsolatos rendelkezés kijavítása iránti kérelem elbírálása végett, majd 2005. április 4-én ismételten visszaküldte, utóbbi visszaküldés a felperes képviseletében eljáró ügyvéd szabályszerű meghatalmazásának pótlólagos beszerzése érdekében történt.

Az I. rendű alperes a 2005. november 23. napjára kitűzött másodfokú tárgyaláson részítéletet hozott, melyben az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét részben megváltoztatta: a másodfokú eljárásban történt, megengedett keresetfelemlésnek megfelelően kötelezte az A.H Kft. f.a. I. rendű alperest, hogy a 47.000.000 forint marasztalási összeg után fizesse meg az ítéletben meghatározott késedelmi kamatokat. Ugyanakkor azonban az A... II. rendű alperes felelősségének megállapítására vonatkozó részében az elsőfokú ítélet elutasító rendelkezését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot e körben a per újabb tárgyalására és új határozat hozatalára utasította. Indokolásában megállapította, hogy e

keresetrész tárgyában az elsőfokú bíróság bizonyítást nem folytatott le, a Pp.3.§ (3) bekezdése szerinti bizonyítással kapcsolatos tájékoztatást nem adott, elutasító rendelkezését nem indokolta; ezáltal a felek tisztességes eljáráshoz való jogát megsértette (I.rendű alperes 13.Gf.40.258/2005/6. számú részítélet).

A megismételt eljárásban a II. rendű alperes jogelődje bizonyítást vett fel annak alátámasztására, hogy az A..., mint uralkodó tag tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatva az ellenőrzött A.H Kft. kötelezettségének teljesítését jelentősen veszélyeztette. A 2007. február 8.napján hozott G.21.534/2005/18. szám alatti ítéletével az elsőfokú bíróság - a II. rendű alperes jogelődje - megállapította, hogy a 47.000.000 forint vételár, 6.750.000 forint ÁFA, valamint a 47.000.000 forint után 2002. július 6. napjától járó késedelmi kamattartozásért az A... korlátlan és teljes felelősséggel helytállni tartozik.

Az ítélet részbeni megváltoztatása, a perköltségre is kiterjedő helytállási kötelezettség megállapítása érdekében a felperes fellebbezett, egyúttal 2007. március 21-én biztosítási intézkedés elrendelését kérte. A biztosítási intézkedés iránti kérelmet a II. rendű alperes jogelődje azonban nem bírálta el, hivatalos feljegyzésben rögzítette a biztosítási intézkedés vélt hiányosságát.

Az elsőfokú ítélet ellen az A... is fellebbezett. A II. rendű alperes jogelődje eredménytelen hiánypótlási felhívást követően 2007. október 2. napján kelt végzésével a fellebbezést hivatalból elutasította. Az elutasító végzés ellen az A... fellebbezéssel élt. A felperes az ítélet ellen előterjesztett fellebbezését, valamint a biztosítási intézkedés iránt előterjesztett kérelmét 2007. november 26. napján visszavonta.

Az elutasító végzés elleni fellebbezés elbírálása végett felterjesztett iratokat a tértivevény hiánya miatt az I. rendű alperes egy ízben visszaküldte, majd ismételt felterjesztést követően a fellebbezést elbírálta és 2008. március 6. napján kelt 13.Gpkf.43.285/2008/2. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta. A II. rendű alperes jogelődje 2008. március 26. napján a G.21.534/2005/18. számú ítéletet azzal záradékolta, hogy az ítélet 2008. március 6. napján jogerőre emelkedett.

A felperes kártérítés iránt előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság a Ptk.339.§ (1) bekezdése, 349.§ (1) és (3) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy az alperesek a Pp.2.§-ában, valamint 3.§ (3) bekezdésében meghatározott kötelezettségüket megsértve a felperesnek 141.236.639 forint kárt okoztak. Kérte, hogy a bíróság ezen összeg megfizetésére az alpereseket egyetemlegesen kötelezze. Kérte továbbá a megjelölt összeg törvényes késedelmi kamatainak megfizetésére kötelezni az alpereseket a kifizetésig terjedő időre.

A keresetlevelében arra hivatkozott, hogy az I. és II. rendű alperesek jogellenesen jártak el az egyébként egyszerű megítélésű jogvita több mint öt éven keresztül történő tárgyalásával. Az I. rendű alperes az első határozat meghozatalát követő másfél év elteltével hozott csak döntést a fellebbezés tárgyában. A II. rendű alperes az I. rendű alperes másodfokú határozata szerint is megszegte a Pp.3.§ (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét, ami miatt az első határozatot az alapügy II. rendű alperesének helytállási kötelezettségét illetően hatályon kívül kellett helyezni. Az alperesek rosszhiszemű pervitelét a Pp.141.§ (6) bekezdésében foglaltakkal szemben a II. rendű alperes nem szankcionálta, a biztosítási intézkedés tárgyában a jogszabályban előírt határidőben nem döntött. A bírósági mulasztások következményeként a felperes az A... jogutódja elleni sz csődeljárásban a megkívánt határidőn belül nem tudta bejelenteni a követelését, így az behajthatatlanná vált, ennek

folytán érte az eredeti követelés összegéből, valamint annak késedelmi kamataiból összetevődő kár. Kárigényként jelölte meg a N Területfejlesztési Tanács által visszakövetelt támogatást, melyet hivatkozása szerint tőle az alapper I. rendű alperese, az A.H Kft. átvállalt, de ezzel kapcsolatban sem teljesített.

A felperes módosított keresetében a Pp.2.§ (3) bekezdése alapján másodlagosan azt kérte, hogy a bíróság az alpereseket méltányos összegű, 10.000.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezze, mert ésszerű határidőn belül nem történt meg az egyszerű megítélésű ügyben az eljárás befejezése.

A Fővárosi Bíróság 36.P.21.626/2009/19. számú ítéletével a keresetet elutasította, ezt az ítéletet azonban a ... Ítéltábla Pf.III.20.381/2010/9. számú végzésével hatályon kívül helyezte. A hatályon kívül helyezés okául az szolgált, hogy a másodfokú bíróság elégtelennek találta az elsőfokú ítélet indokolását, miután az elsőfokú ítélet a tényállás megállapításának alapjául szolgáló bizonyítékok tételes felsorolását és a bizonyítékok értékelését nem tartalmazta.

A megismételt eljárás során a Fővárosi Bíróság 36.P.20.853/2011/3. számú, 2011. május 2. napján jogerőre emelkedett részítéletével a felperes Pp.2.§ (3) bekezdésére alapított másodlagos keresetét elutasította, mivel a Pp.2.§ (3) bekezdése 2003. július 1. napján lépett hatályba, az azt követően indult eljárásokban lehet alkalmazni, az alapper azonban ezt megelőzően, 2002. szeptember 30. napján indult.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott újabb ítéletében foglaltak szerint a peres felek előadása, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, dr. C.S tanúvallomása, valamint dr. G.N írásban előterjesztett nyilatkozata alapján állapította meg, hogy a kereset nem alapos, minek folytán a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, megállapítható-e a felperes oldalán kár bekövetkezése az alperesi magatartásokkal okozati összefüggésben. A felperest terhelő támogatás-visszafizetési kötelezettség kapcsán rögzítette, hogy az alperesi magatartás semmilyen összefüggésben nem áll a támogatás visszakövetelésével.

Kifejtette, hogy alaptalan a felperes azon hivatkozása, miszerint a jogerős ítélet hiánya miatt nem tudta bejelenteni követelését a sz-i csődeljárásban; a sz csődtörvény ugyanis nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy kizárólag jogerős bírósági határozattal megállapított követelést lehet a csődeljárásban bejelenteni.

Arra következtetett, hogy a per során érvényesíteni kívánt kár nem az alperesek magatartásával okozati összefüggésben következett be, az alperesek magatartása nem volt jogellenes, így a keresetet elutasította. Utalt arra is, hogy a felperes a sz-i csődeljárás jogvesztő bejelentési határidejének elmulasztásával a Ptk.340.§ (1) bekezdése alapján őt terhelő kárelhárítási kötelezettségét megsértette.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, kérte az ítélet megváltoztatását, a kereset teljesítését. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének a megismételt eljárás eredményeként hozott ítéletében sem tett eleget, a bizonyítékokat nem mérlegelte, dr. C.S tanúvallomását, valamint dr. G.N írásos nyilatkozatát a bennük foglalt bizonyítékok értékelése nélkül csupán megemlítette. A fellebbezés érdemi részében a felperes rámutatott, hogy az elvárható időn belüli elbírálás iránti követelmény megsértése jogellenes magatartást jelent. A bíróságnak a felek perbeli magatartásával kapcsolatban is kötelezettségei vannak, az ítélet ezek teljesítésére,

illetve annak hiányára azonban nem tér ki, holott a felperes már a rendkívül egyszerű megítélésű alapügyben is felhívta az eljáró bíró figyelmét az alperesek perelhúzó magatartására. Az I. rendű alperes kétszer küldte vissza az elsőfokú bíróságnak az iratokat, holott első alkalommal is észlelnie kellett volna a másodszori visszaküldésre okot adó körülményt, így az I. rendű alperes felelőssége is megállapítható.

A felperes jogos igényének érvényesítése azért hiúsult meg, mert az eljárás befejezésekor a követelés behajtására már nem volt lehetősége; így a kár és a jogellenes magatartás közötti összefüggés egyértelmű. A felperes kárenyhítési, kárelhárítási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett azzal, hogy biztosítási intézkedést kért a még nem jogerős kötelezettség teljesítésének garantálására, amiről a bíróság a megfelelő határidőben nem rendelkezett, mely jogellenes magatartásával a kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettség teljesítését megakadályozta.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, azonban az ítéleti tényállás értelemzavarónak is tekinthető pontatlansága, hogy az elsőfokú bíróság az alapügy ismertetésekor az abban alperesi oldalon résztvevő feleket több esetben kizárólag I. rendű és II. rendű alperes megjelöléssel azonosította; ezt korrigálendő a másodfokú bíróság a tényállás ismertetésekor hangsúlyt fektetett az alapperben részes alperesek és jelen per alpereseinek megkülönböztetésére. Emellett az elsőfokú bíróság jelen per alpereseit következetesen felcserélte a tényállási részben, így a tényállást akként volt szükséges pontosítani, hogy az elsőfokú bíróság által az I. rendű alperesnek tulajdonított cselekvőség ténylegesen II. rendű alperesi magatartásként, tevékenységként értékelendő és fordítva.

Az elsőfokú bíróság a kártérítési felelősség feltételeinek vizsgálata során hívta fel az **A.H Kft**-vel illetőleg az **A...** jogutódjával szemben folyamatban volt felszámolási eljárásra, illetőleg a **sz-i** csődeljárásra, a felperes utóbbival kapcsolatos magatartására vonatkozó adatokat; miután azonban ezek olyan releváns tények, melyek a per mikénti elbírálására is kihatással bírtak, így szükséges azokat a tényállás részeként rögzíteni. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ezért kiegészíti azzal, hogy az alapper II. rendű alperesének jogutódja, a **N...** ellen **Sz-ban** 2007. november 12. napján kezdődött a magyar szabályozás szerinti felszámolási eljárásnak megfelelő ún. csődeljárás, melyben a hitelezői követelések jogvesztő bejelentési határideje 2007. december 27. napja volt. A felperes jogi képviselője útján igénybejelentéssel 2008 áprilisában élt, így a **sz** törvények értelmében nem maradt lehetősége a követelés érvényesítésére (Fővárosi Bíróság 36.P.21.626/2009/10. szám, illetve 36.P.20.853/2011/17. szám alatt csatolt nyilatkozatok).

A másodfokú bíróság az indokolás hiányosságaihoz fűzött felperesi kifogásokat nem találta alaposnak. A peres felek között releváns ténykérdésben vita nem volt, a per tárgyává tett alapper lefolyása a rendelkezésre álló iratanyag alapján állapítható meg, míg a felperes **sz-i** csődeljárásba való bekapcsolódási kísérletére nézve dr. **G.N** írásos nyilatkozata állt rendelkezésre, mely a per egyéb adataival ellentétben nem állt; így nem volt szükség ellentétes tartalmú bizonyítékok értékelésére, az esetleges

ellentmondások mérlegeléssel történő feloldására. Nem mulasztott tehát az elsőfokú bíróság, amikor a tényállás mikénti megállapítását nem taglalta.

A másodfokú bíróság a fentieken túl érdemben sem találta megalapozottnak a felperesi fellebbezést.

A kár és a jogellenes magatartás közötti, a felperes által egyértelműnek vélt összefüggés kapcsán a másodfokú bíróság az alábbiakra kíván utalni: az alapper alperesei közül fizetőképesség csak a II. rendű alperes esetében volt feltételezhető, amivel a felperes - dr. C.S ügyvéd, felperesi jogi képviselő 36.P.21.626/2009/9., illetve 36.P.20.853/2011/7. számú jegyzőkönyvben foglalt tanúvallomása szerint - tisztában volt. Ekként a felperes perben érvényesíteni kívánt vagyoni kára (ide nem értve a támogatás-visszafizetési kötelezettséggel kapcsolatos igényt) kizárólag abból származott, hogy a részére megítélt követelés az alapper II. rendű alperesétől behajthatatlanná vált. A meghiúsult behajtást, mint elmaradt vagyoni előnyt ennek megfelelően az alapper II. rendű alperese vonatkozásában kellett vizsgálni, és pedig azzal összefüggésben, hogy ténylegesen történt-e olyan alperesi mulasztás, ami a felperest a követelése **sz-i** csődeljárásban történő bejelentése tekintetében akadályozta (miután a felperes ez utóbbi momentumot jelölte meg károsodása alapjául).

E tekintetben egyértelműen megállapíthatóvá vált a megismételt elsőfokú eljárásban beszerzett **sz** jogszabály értelmezésével, hogy a követelés csődeljárásba történő bejelentése és annak jogerős ítéletbe foglalása között összefüggés nem áll fenn, mert a **sz** jogszabály ilyen követelményt a csődeljárásban tehető bejelentéssel kapcsolatosan nem tartalmaz.

A felperes azon hivatkozását, hogy követelése csődeljárásban történő érvényesítésének akadálya a jogerős határozat hiánya volt, a beszerzett **sz** jogszabály rendelkezései egyértelműen cáfolták, így tehát a követelés a csődeljárás során a **M-on** folyó per eredményétől, mikori lezárulásától függetlenül bejelenthető lett volna.

A támogatási szerződés megszegéséből eredő felperesi visszafizetési kötelezettség és a per elhúzódása között fennállónak vélt összefüggésre a felperes a per során nem hozott fel értékelhető magyarázatot. Az a felperesi állítás, hogy a támogatási szerződésből eredő kötelezettségek átvállalását az **A.H Kft.** ígérete ellenére elmulasztotta, semmiféle perceseleménnyel nem hozható összefüggésbe, különösen, mivel ezzel kapcsolatos keresetet a felperes nem terjesztett elő, az üzletrész adásvételi szerződés létrehozása iránti keresete is megalapozatlannak bizonyult.

Egyetértett ekként a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy a Ptk.339.§-a által megkívánt kártérítési felelősségi elemek közül az okozati összefüggés hiányzik a perbeli esetben. Az okozati összefüggés a kártérítési felelősség szükségszerű eleme, ennek hiányában a további elemek, így károkozó magatartás (mulasztás) és a kár összecszerűségének vizsgálata is szükségtelenné válik.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét lényegében helyes indokaira figyelemmel a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes a másodfokú eljárásban pervesztes lett, ezért a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, melynek összegét a bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés c) pontja,

(5) és (6) bekezdése alapján állapította meg. A mérsékelt összegben történő megállapítás indokául az szolgált, hogy az alperesi jogi képviselő tevékenysége a másodfokú eljárásban egy rövid fellebbezési ellenkérelem előterjesztésére korlátozódott.

A feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére a felperes a Pp.78.§ (1) bekezdésére figyelemmel, az Itv.74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.123.§ (2) bekezdése alapján köteles.

P é c s , 2013. augusztus 27.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró,
dr. Vogycska Petra s.k. bíró